

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1980, październik 15 Teleks nr *

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 746
maszynopis*

Informacja, że w województwie legnickim pracują załogi wszystkich zakładów. Pogłębiły się trudności w górnictwie, gdzie notuje się poważne braki części zamiennych do maszyn i urządzeń. Nadal brakuje ogumienia. Dość często padają stwierdzenia, że „ludzie chcą pracować, ale nie ma czym”. Na zebraniach partyjnych w Zakładach Naprawczych Maszyn w Polkowicach wyrażane jest zaniepokojenie tym, że do chwili obecnej nie otrzymano jeszcze od kooperantów krajowych potwierdzeń na złożone zamówienia na części zamienne. Nierealizowane są także dostawy kooperacyjne z importu przewidziane na rok bieżący.

W zakładach dość dużo mówi się o strajku w dniu 20 bm. Członkowie partii często stwierdzają, że „nie będzie odnowy w życiu partii bez zmian personalnych na wszystkich szczeblach”, „aktualne władze nie mogą dokonać odnowy”, „góra się zmienia, a na dole wszystko dzieje się po staremu”, „nie wierzymy, aby ci ludzie zmienili się w ciągu 3–4 miesięcy, skoro przez 10 lat postępowali według określonego schematu i mają już zrutynizowany system myślenia”. Członkowie partii mówią o tym, że brak rzetelnej informacji nie pozwala im na obalenie krążących plotek. Dużo pytań dotyczy nadużyć osób „wysoko postawionych”. Krytykuje się to, że środki masowego przekazu informują tylko o tych osobach, które popełniły nadużycia gospodarcze, a „nic nie mówi się o tych, którzy odpowiadają za złe zarządzanie, kierowanie, wydawanie poleceń i osłanianie tych, którzy okradali kraj”. Notuje się pytania – co obecnie dzieje się ze Szczepańskim, „od posiedzenia Sejmu upłynął tydzień, a o Szczepańskim cisza”. Nasiliła się plotka, że „Szczepański został sprzątnięty, żeby nie sypał osób na wysokich stołkach”. Mówi się także o tym, że miały miejsce dwukrotne próby zamachu na życie Szczepańskiego, żeby „nie ujawnił prawdy”.

W wielu rozmowach zwraca się uwagę na to, że język szeregu artykułów prasowych, szczególnie dotyczących realizacji postulatów załóg, jest mało komunikatywny. Padają stwierdzenia, że jest to „język dyplomatyczny”. Są pytania, dlaczego nadal „Trybuna Ludu” zamieszcza tylko lapidarne komunikaty o posiedzeniu Biura Politycznego, „czy jest to znów tajemnica”. Sądzi się, że problemom będącym przedmiotem tych posiedzeń winno się poświęcić znacznie więcej uwagi, gdyż ludzie chcą wiedzieć co dzieje się w kraju”. Negatywnie oceniane jest to, że telewizja nie informuje o działalności grup antysocjalistycznych, „nic nie mówi o planowanym strajku”, a „akcję rozpocznie dopiero od 19-stego”.

* brak numeru teleksu w oryginale

W wielu zakładach notuje się masowe wstępowanie załóg do NSZZ. Są stwierdzenia „jeżeli partia nie realizowała postulatów, to mamy pewność i gwarancję, że jest organizacja, która to zrobi”. W Hucie Miedzi „Legnica” trwają przygotowania do konferencji wyborczej Rady Robotniczej „Solidarność”. Do dnia 19 bm. trwają zapisy do NSZZ. Do chwili obecnej na 2100 zatrudnionych akces swój zgłosiło ok. 1900 osób.

Na zebraniach wiejskich organizacji partyjnych rolnicy w podeszłym wieku proponują, by do statutu PZPR wprowadzić „honorowe członkostwo”, które obejmowałoby tych towarzyszy, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia nie mogą aktywnie uczestniczyć w życiu macierzystych organizacji partyjnych. Dużo mówi się o tym, że części maszyn rolniczych są bardzo drogie, podczas gdy ich jakość jest niska (np. lemieszki do pługów są tak słabe, że deformują się w czasie pierwszej orki). Dość powszechnie postuluje się, by skup żywca odbywał się wg tzw. wagi żywej „gdyż obecnie rolnik jest pokrzywdzony”.

W dniu 14 bm. o godz. 19.40 w ZG „Sieroszowice” Rudna Zachodnia miał miejsce wypadek przy montażu obudowy hydraulicznej typu FA205. Zawalił się jeden ze stojników ważący około 7 ton. Śmierć poniósł górnik Jan Nowak, lat 34. Przyczyny wypadku bada Okręgowy Urząd Górniczy.

W dniu 14 bm. ok. godz. 22.00 miał miejsce napad na żołnierza LWP pełniącego wartę przy magazynie. Sprawcami tego czynu byli Krzysztof Fajer, lat 22 i Marek Radziwanowski, lat 21. Obaj niedawno zakończyli odbywanie służby wojskowej (11 i 8 października). Po odebraniu broni żołnierzowi, wsiedli do taksówki z zamiarem zabicia kierowcy i zdobycia samochodu, by uciec nim do RFN. Obaj sprawcy zostali ujęci, a broń odzyskano.

Sekretarz KW PZPR

Henryk Kubiak

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023